

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. ŚW. FRANCISZKA W TRZCIANNEM
ROK SZKOLNY 2020/2021

*„W rodzinie, wspólnocie osób, szczególną troską
winno być otoczone dziecko,
należy rozwijać głęboki szacunek
dla jego godności osobistej
oraz z czcią i wielkodusznie
służyć jego prawom.”*

Jan Paweł II

I. Wprowadzenie.

Realizacja *Programu Wychowawczo -profilaktycznego* zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy, kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia wolnemu od nałogów i uzależnień, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie.

Program został opracowany w oparciu o wyniki pogłębionych analiz potrzeb i trudności wychowawczych zgłaszanych przez rodziców oraz nauczycieli, problemów wynikających z wieku dorastania, z uwzględnieniem zagrożeń środowiskowych, zagrożeń wynikających z korzystania z mediów społecznych, przemocą, narkomanią oraz innymi zagrożeniami cywilizacyjnymi. Uwzględniono tutaj również wnioski płynące z przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej oraz zewnętrznej. W wyniku ewaluacji Programu Wychowawczo - profilaktycznego za rok szkolny 2019/2020, przy użyciu różnorodnych technik i metod badawczych, wyróżniono powtarzające się zachowania uczniów na terenie szkoły i poza nią, będące zagrożeniem dla przebiegu wychowania i edukacji dzieci i młodzieży oraz ich bezpieczeństwa. Zalecenia dotyczące tej ewaluacji zostały uwzględnione w niniejszym Programie. Program Wychowawczo – profilaktyczny opracowano na podstawie wyników corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. W miesiącu wrześniu została przeprowadzona ewaluacja wewnętrzna w zakresie problemu badawczego „Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących w celu przeciwdziałania narkomanii i podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych”. W pierwszym półroczu tego roku

szkolnego będzie przeprowadzona ewaluacja wewnętrzna w zakresie problemu „Świadomość i skala zjawiska cyberprzemocy wśród uczniów naszej szkoły”.

Działania profilaktyczne szkoły mają charakter systematyczny, są spójne z działaniami wychowawczymi i edukacyjnymi, są realizowane przy współpracy nauczycieli z rodzicami oraz środowiska szkolnego ze środowiskiem lokalnym.

Program Wychowawczo-profilaktyczny zawiera następujące aspekty:

- wspomaganie rozwoju i kształtowanie oczekiwanych społecznie postaw, które stanowią generalny cel programu,
- zapobieganie odpowiada profilaktyce uniwersalnej (kierowanej do całej społeczności uczniowskiej) i selektywnej (kierowanej do grupy zwiększonego ryzyka),
- korygowanie obejmuje profilaktykę wskazującą (kierowaną do grup zwiększonego ryzyka, w którym wystąpiły zwiastuny zachowań dysfunkcyjnych).

II. Model absolwenta.

Misją szkoły jest stworzenie uczniom możliwości pełnego rozwoju intelektualnego, psychicznego i fizycznego, w poszanowaniu ich godności oraz przygotowanie ich do dalszego kształcenia.

Wizja szkoły:

Szkoła Podstawowa im. Św. Franciszka w Trzciannem jest „organizacją uczącą się”. Wychowuje i kształci uczniów, przygotowując ich do aktywnej nauki i dorosłego życia w zmieniającym się świecie. Nauczyciele są autorytetem, życzliwi, sprawiedliwi i konsekwentni, motywują

uczniów do nauki i podejmowania nowych wyzwań, wspierają dzieci i młodzież w ich rozwoju. Rodzice aktywnie uczestniczą w budowaniu systemu wartości u swoich dzieci, pomagają w rozwiązywaniu problemów, współuczestniczą w podejmowaniu decyzji. Szkoła jest miejscem bezpiecznym i przyjaznym, do którego dzieci uczęszczają z radością.

Za najważniejsze wartości uznajemy:

- uczciwość,
- odpowiedzialność,
- poczucie własnej wartości,
- szacunek dla innych ludzi,
- kreatywność,
- kulturę osobistą,
- poszanowanie tradycji i kultury narodu,
- poszanowanie dla innych kultur i tradycji.

Absolwent szkoły podstawowej to:

- uczeń godnie reprezentujący rodzinę, tradycje szkoły związaną z postacią swojego patrona oraz ojczyznę,
- osoba dobrze wykształcona, otwarta na wiedzę,
- osoba o szerokich kompetencjach społecznych,
- osoba odznaczająca się kulturą, etyką, aktywnością,
- dobry człowiek.

III. Akty prawne.

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1651).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1635).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1627).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2017 r. poz. 1616 ze zmianami).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek.
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591 ze zmianami).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2017 poz. 1578 ze zmianami).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 lipca 2017 r. w sprawie ramowych statutów: publicznej placówki kształcenia ustawicznego, publicznej placówki kształcenia praktycznego oraz publicznego ośrodka kształcenia i doskonalenia zawodowego (Dz. U. 2017 poz. 1451)

9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli Dz. U. 2017 poz. 649.
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej Dz. U. 2017 poz. 356.
11. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).
12. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe Dz. U. 2020 poz. 910 - art.26, ust.1.
13. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej/art.48 ust.1, art. 53 ust.3, art.70 ust1, art.72.
14. Konwencji o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 ze zmianami).
15. Karta Nauczyciela art.6.
16. Statut Szkoły.
17. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
18. Ustawa z 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 875).
19. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).

20. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U z 2018 r. poz. 214).

IV. Nadrzędne cele Programu Wychowawczo-profilaktycznego.

- Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka.
- Kształtowanie postaw prozdrowotnych.
- Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.
- Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.
- Kształtowanie postaw patriotycznych.
- Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych.
- Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią.
- Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych.
- Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia.
- Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom.
- Rozwiązywanie i przeciwdziałanie problemom edukacyjnym, emocjonalnym uczniów.

V. Podstawowe zadania poszczególnych podmiotów.

Dyrekcja szkoły:

- czuwanie nad spójnością oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych ,
- zapewnianie kadrze pedagogicznej warunków sprzyjających podnoszeniu kompetencji zawodowych,
- dbanie o prawidłowy obieg informacji oraz nadzór nad sprawną organizacją podejmowanych działań.

Wychowawcy, nauczyciele:

- utrzymywanie pozytywnych relacji osobowych z uczniami,
- integrowanie i kierowanie zespołem klasowym,
- dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie, wspieranie jego rozwoju i usamodzielniania się,
- współpraca z rodzicami, kadrą pedagogiczną, pedagogiem, logopedą i innymi specjalistami,
- podnoszenie posiadanych kompetencji wychowawczych,
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki.

Pedagog, psycholog:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie sytuacji wychowawczych,
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki i innych problemów dzieci i młodzieży,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych,
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,

- pomoc rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości,
- wspieranie nauczycieli i wychowawców.

Logopeda:

- diagnozowanie logopedyczne,
- prowadzenie zajęć logopedycznych,
- podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie zaburzeń komunikacji językowej,
- wsparcie w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Bibliotekarz:

- stałe wzbogacanie księgozbioru w zakresie tematyki profilaktycznej i wychowawczej,
- promowanie kultury czytelniczej.

Samorząd uczniowski:

- współpraca z nauczycielami w zakresie diagnozy obszarów problemowych,
- współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- reprezentowanie szkoły na zewnątrz.

Rodzice:

- aktywne, zaangażowane uczestniczenie w realizacji programu, czyli: należyte wywiązywanie się z obowiązków rodzicielskich, ścisła współpraca z kadrami pedagogicznymi, informowanie szkoły o wszelkich, zauważonych nieprawidłowościach i zagrożeniach dla prawidłowego i bezpiecznego rozwoju dzieci,
- udział w oferowanych przez szkołę spotkaniach szkoleniowych i psychoedukacyjnych,
- podejmowanie wspólnych zadań, współudział w tworzeniu dokumentów regulujących pracę szkoły, inicjowanie i organizowanie imprez oraz akcji szkolnych,
- wspomaganie szkoły przez pracę w Radzie Rodziców,
- udział w ewaluacji programu poprzez wyrażanie opinii .

Środowisko lokalne:

- pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych: Kuratorium Oświaty w Białymstoku, Urząd Gminy Trzcianne, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Mońkach, Komenda Policji w Mońkach, Posterunek Policji w Goniądzu, Wydział Rodzinny i Nieletnich w Grajewie, kuratorzy sądowi, Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Mońkach, Gminny Ośrodek Kultury w Trzciannem, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach, Powiatowy Urząd Pracy w Mońkach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciannem, Ośrodek Zdrowia w Trzciannem, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania pomocy w rodzinie.

Zaplanowane działania mogą ulegać modyfikacji w zależności od stanu pandemii. Program Wychowawczo-profilaktyczny będzie na bieżąco monitorowany a cele i zadania dostosowywane do aktualnej sytuacji epidemiologicznej. Najważniejszym celem w roku szkolnym 2020/2021 jest zdrowie i życie uczniów.

VI. Cele i zadania programu.

Zdrowie – edukacja prozdrowotna.				
Lp.	Zagadnienia objęte działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi	Zadania szczegółowe	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1.	Zdrowe odżywianie się	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapoznanie uczniów ze zdrowym stylem życia poprzez: umiejętność planowania dnia i przejawiania pro zdrowotnych zachowań ✓ dostosowanie ubioru do pory roku i dnia ✓ utrzymywanie higieny osobistej ciała i odzieży ✓ wyrabianie nawyku prawidłowej organizacji odrabiania lekcji (postawa, czas, miejsce) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pogadanki ✓ akcje plakatowe ✓ ulotki ✓ spotkania z pielęgniarką ✓ projekcje filmów ✓ kontrole czystości ✓ objęcie działaniami korekcyjnymi uczniów z wadami postawy i deficytami narządu ruchu ✓ zajęcia z wychowawcą ✓ realizacja programów profilaktycznych propagowanych przez Stacje Sanitarne - Epidemiologiczne, rekomendowane przez Ministerstwo Zdrowia i MEN - „Trzymaj formę”, „Bieg po zdrowie”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Program dla szkół” 	pedagog psycholog wychowawcy nauczyciele instytucje PPIS
2.	Wartości życia wolne od wszelkich nałogów (gry komputerowe, Internet, telewizja, narkotyki i substancje psychoaktywne). Diagnoza czynników ryzyka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uświadomienie skutków uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, telewizji ✓ wyrabianie dystansu do świata reklam i fikcji ✓ bezpieczeństwo w Internecie, odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych ✓ uczenie świadomego 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ankiety dla uczniów ✓ warsztaty ✓ zajęcia z wychowawcą ✓ pogadanki 	

3.	<p>i czynników chroniących w celu przeciwdziałania narkomanii i podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych. Świadomość i skala zjawiska cyberprzemocy wśród uczniów naszej szkoły.</p> <p>Podjęcie działań rozwijających zainteresowania, hobby, rozwijanie celów życiowych</p>	<p>i umiejętnego korzystania ze współczesnych środków audiowizualnych i informacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uświadomienie zagrożenia jakie za sobą niosą narkotyki i substancje psychoaktywne ✓ angażowanie uczniów w życie i sprawy szkoły ✓ wdrażanie do korzystania ze zdobyczy techniki i nauki ✓ wspieranie rozwoju fizycznego i zdrowotnego uczniów i realizacja programów ✓ właściwe dokonywanie wyboru sposobu spędzania wolnego czasu-bez telewizora i komputera, wskazywanie innych, alternatywnych, zdrowych sposobów spędzania czasu wolnego 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ udział uczniów w różnorodnych zajęciach pozalekcyjnych ✓ sportowe zajęcia pozalekcyjne: treningi, współzawodnictwo sportowe klas ✓ pomoc uczniom z trudnościami w nauce: zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia wyrównawcze, konsultacje przedmiotowe ✓ rozwijanie zainteresowań uczniowskich: praca z uczniem uzdolnionym (koła zainteresowań) ✓ konkursy ✓ współpraca SU z dyrektorem szkoły ✓ wykorzystanie technologii informacyjnej i informatycznej w procesie dydaktycznym 	
----	--	---	--	--

4.	Ochrona zdrowia swojego i innych w sytuacji pandemii Covid-19. Motywowanie i egzekwowanie wśród uczniów samodyscypliny w zakresie przestrzegania obostrzeń występujących w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapoznanie uczniów z procedurami szkolnymi i zobowiązanie uczniów do przestrzegania reżimu sanitarnego (częste mycie rąk – po przyjsciu do szkoły, przed jedzeniem, po powrocie z placu zabaw, ochrona podczas kichania i kaszlu oraz unikanie dotykania oczu, nosa i ust.), 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pogadanki z wychowawcą, wzbudzanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych 	
----	---	--	---	--

Relacje – kształtowanie postaw społecznych.

Lp.	Zagadnienia objęte działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi	Zadania szczegółowe	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1.	Znajomość zasad i mechanizmów funkcjonowania szkoły	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapoznanie uczniów i ich rodziców ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo - Profilaktycznym ✓ uświadamianie praw i obowiązków uczniów oraz rodziców w szkole, życiu rodzinnym i społeczeństwie. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zebrania z rodzicami ✓ wybory do Rady Samorządu Uczniowskiego i rad oddziałowych ✓ ślubowanie klas I ✓ lekcje wiedzy o społeczeństwie ✓ działalność SU 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wychowawcy ✓ nauczyciele przedmiotów ✓ pedagog ✓ nauczyciele odpowiedzialni za prowadzenie szkolnej

2.	<p>Uczucie przynależności, wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulacja rozwoju postaw prospołecznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ włączenie do społeczności szkolnej uczniów klas pierwszych, ✓ kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej, pozytywnego wizerunku szkoły i akceptacji dla obowiązków szkolnych, ✓ kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za grupę i umiejętności funkcjonowania w niej z uwzględnieniem zasad tolerancji dla odmienności poglądów, potrzeb, przynależności np. religijnej, społecznej, narodowej, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ działalności wolontariatu ✓ Dzień Edukacji Narodowej ✓ obchody Dnia Patrona szkoły podstawowej ✓ imprezy i uroczystości szkolne (jeżeli pozwoli na to pandemia) ✓ dokumentowanie życia szkoły – szkolna strona internetowa ✓ opracowanie kalendarza imprez szkolnych w porozumieniu z uczniami 	<p>strony www.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ opiekunowie SU
3.	<p>Rozpowszechnienie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i kraju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wzbogacanie wiedzy o regionie i kraju, ✓ poszerzanie zdolności rozumienia ciągłości rozwoju kultury narodowej i jego historycznych oraz geopolitycznych kontekstów; dostrzegania w historii i kulturze korzeni tożsamości narodowej, ✓ zaznajamianie z tradycjami, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ organizacja szkolnych imprez okolicznościowych ✓ uroczyste obchody świąt narodowych, ważnych wydarzeń historycznych i religijnych ✓ konkursy, wystawy ✓ lekcje historii, wiedzy o społeczeństwie, plastyki, języka polskiego, zajęcia z wychowawcą ✓ lekcje, wystawy biblioteczne ✓ konkurs historyczny ✓ organizacja lekcji żywej historii 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wychowawcy ✓ nauczyciel bibliotekarz ✓ nauczyciele historii, WOS, geografii, plastyki, języka polskiego ✓ opiekunowie SU

		<p>historią i kulturą narodową.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ wpajanie patriotyzmu lokalnego, ✓ rozwijanie poczucia dumy narodowej, ✓ wpajanie szacunku wobec symboli, tradycji i miejsc pamięci narodowej, ✓ kształtowanie nawyku właściwych postaw podczas uroczystości i eksponowanie symboli narodowych i państwowych. 		
--	--	---	--	--

Wspieranie rozwoju intelektualnego uczniów.

Lp.	Zagadnienia objęte działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi	Zadania szczegółowe	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1	Rozpoznawanie potrzeb dydaktyczno-wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ diagnoza potrzeb i możliwości uczniów ✓ nawiązanie ścisłej współpracy z rodzicami w celu podnoszenia efektów kształcenia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ organizacja zajęć dodatkowych ✓ zorganizowanie opieki dla grupy przedszkolnej przed i po zajęciach oraz dla dzieci dojeżdżających ✓ diagnoza logopedyczna ✓ diagnoza zdolności i zainteresowań uczniów ✓ kierowanie uczniów na specjalistyczne badania do Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej i poradni specjalistycznych – za zgodą rodziców ✓ konsultacje z pracownikami Poradni Psychologiczno- 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wychowawcy nauczyciele pedagog logopeda psycholog bibliotekarz terapeuci zewnętrzni
2	Organizacja pomocy	Wsparcie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych w tym		

3	psychologiczno-pedagogicznej Rozwijanie zainteresowań uczniów	uczniów niepełnosprawnych ✓ edukacja włączająca uczniów niepełnosprawnych ✓ wspieranie uczniów zdolnych ✓ koła zainteresowań (szachowe, sportowe, matematyczne, czytelnicze, „Malujemy i śpiewamy po angielsku”, „Lubimy przyrodę”, czytelnicze, „Matematyka inaczej”, „Biologia inaczej”, „Chemia inaczej”, „Moja pasja”)	Pedagogicznej ✓ analiza opinii i orzeczeń z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej ✓ przeprowadzenie sprawdzianów kompetencji ✓ opracowanie planów pracy i prowadzenie zajęć korekcyjno- kompensacyjnych, specjalistycznych, wyrównawczych i konsultacji dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i niepełnosprawnych ✓ organizacja zajęć rewalidacyjnych ✓ organizacja nauczania indywidualnego (jeżeli zajdzie taka potrzeba) ✓ opracowanie i modyfikacje Indywidualnych Programów Edukacyjno –Terapeutycznych ✓ wspieranie uczniów zdolnych, zajęcia SKS-u	terapeuta pedagogiczny nauczyciel współorganizujący proces kształcenia uczniów niepełnosprawnych
Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych.				
Lp.	Zagadnienia objęte działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi	Zadania szczegółowe	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1	Stworzenie podstaw świadomego wyboru kierunku kształcenia i drogi zawodowej.	✓ wspomaganie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych, ✓ wskazywanie czynników istotnych przy wyborze zawodu, takich jak: zdrowie, uzdolnienia, zainteresowania,	✓ zajęcia z wychowawcą ✓ ulotki, informatory ✓ konsultacje z pedagogiem ✓ udział w zajęciach doradztwo zawodowe	wychowawcy pedagog doradca zawodowy psycholog

		<p>predyspozycje charakterologiczne, uwarunkowania ekonomiczne i zapotrzebowanie rynku pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ kształtowanie właściwej postawy wobec pracy, długofalowego planowania i realizacji przyjętych celów ✓ zapoznanie ze strukturą szkolnictwa ponadpodstawowego, kryteriami przyjęć i ofertą edukacyjną regionu 		<p>przedstawiciele instytucji wspierających planowanie kariery</p> <p>uczniowie</p> <p>rodzice</p>
--	--	---	--	--

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań. Wychowanie do wartości.				
Lp.	Zagadnienia objęte działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi	Zadania szczegółowe	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1.	Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uwrażliwienie na kwestie moralne, np. mówienie prawdy, sprawiedliwe traktowanie ✓ kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zajęcia z pedagogiem ✓ zajęcia z wychowawcą ✓ pogadanki ✓ wyjazdy do teatru 	<p>wychowawcy</p> <p>opiekunowie SU</p> <p>pedagog</p> <p>psycholog</p> <p>bibliotekarz</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ wytworami kultury ✓ zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury ✓ uwrażliwianie na dobro skierowane do drugiego człowieka 		
Pobudzanie zainteresowania uczniów ochroną środowiska i ekologią.				
Lp.	Zagadnienia objęte działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi	Zadania szczegółowe	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1.	Troska o stan środowiska naturalnego w najbliższej okolicy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ kształtowanie nawyków związanych z ochroną przyrody ✓ Organizacja obchodów Światowego Dnia Ziemi ✓ Organizacja Święta patrona szkoły – św. Franciszka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sortowanie śmieci ✓ utrzymanie czystości terenu szkoły ✓ udział w apelach ✓ zbiórka odpadów ✓ zakładanie „ogródków” w doniczkach ✓ konkursy plastyczne i przyrodnicze 	wychowawcy nauczyciele przyrody, biologii, geografii, chemii opiekunowie SU
Podjęcie działań podnoszących odpowiedzialność i poszanowanie mienia szkolnego prywatnego i społecznego				
Lp.	Zagadnienia objęte działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi	Zadania szczegółowe	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1.	Przestrzeganie przyjętych norm zachowań,	<ul style="list-style-type: none"> ✓ przekazanie uczniom informacji na temat norm społecznych i zasad życia szkoły oraz konieczności 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pogadanki ✓ zajęcia z wychowawcą ✓ dyżury nauczycielskie ✓ niezwłoczna i zdecydowana interwencja wobec 	pedagog wychowawcy nauczyciele przedstawiciele policji

2.	<p>poszanowanie dóbr materialnych, osobistych i społecznych</p> <p>Podejmowanie działań na rzecz klasy i szkoły oraz środowiska lokalnego</p>	<p>poszanowania cudzego i własnego dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ umacnianie w uczniach poczucia odpowiedzialności za własne i cudze dobra materialne ✓ praca ucznia na rzecz innej osoby, klasy i szkoły oraz jego promocja za tę pracę ✓ dbałość uczniów o wygląd klasy i szkoły ✓ działania w SU i wolontariacie szkolnym 	<p>przejawów przemocy i wandalizmu</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ankiety ✓ procedury szkolne 	
----	---	--	---	--

**Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).
Przeciwdziałanie i redukcja zachowań agresywnych i przemocy.**

Lp.	Zagadnienia objęte działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi	Zadania szczegółowe	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1.	Przeciwdziałanie agresji i przemocy między uczniami w szkole	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własną i cudzą agresją ✓ uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, negocjowania, przeproszenia i przebaczenia ✓ wdrażanie do właściwego reagowania na zachowania społecznie nieakceptowane ✓ kształtowanie umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pogadanki ✓ programy profilaktyczne ✓ debaty, dyskusje ✓ spotkania z policjantem ✓ poznanie prostych sposobów bezpiecznego rozładowania napięcia ✓ akcje samorządowe ✓ zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia ✓ rozmowy indywidualne ✓ plakaty ✓ projekcje filmów 	pedagog szkolny psycholog wychowawcy nauczyciele samorząd uczniowski
2.	Umiejętność komunikacji			

3.	interpersonalnej Proces uspołeczniania ucznia	<p>budowania więzi opartych na podstawowych wartościach</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ doskonalenie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach ✓ kształtowanie odpowiednich postaw wobec ludzi, współdziałania w grupie bez konfliktów i agresji oparte na poszanowaniu odmienności drugiej osoby z uwzględnieniem dobra klasy ✓ realizacja programów i projektów 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ analizy lektur ✓ telefon zaufania ✓ zachęcanie do szukania pomocy u dorosłych ✓ zajęcia integrujące grupy klasowe ✓ promowanie uczniów kulturalnych, solidnych, uprzejmych, uczynnych ✓ uroczystości szkolne i klasowe ✓ wycieczki ✓ prace zespołowe ✓ pomoc koleżeńska 	
----	--	--	---	--

Edukacja dla bezpieczeństwa, zachowania w sytuacjach wypadkowych.				
Lp.	Zagadnienia objęte działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi	Zadania szczegółowe	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1.	Edukacja dla bezpieczeństwa, w tym także edukacja medyczna, ze szczególnym uwzględnieniem pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ukazanie rodzajów zagrożeń i sposobów reagowania ✓ kształtowanie postaw negujących przestępstwo ✓ uświadomienie skutków zdrowotnych niebezpiecznych i brawurowych zachowań 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pogadanki ✓ szkolenie w zakresie udzielenia pierwszej pomocy ✓ konkursy literacko –plastyczne ✓ plakaty ✓ spotkania z przedstawicielami policji i straży pożarnej ✓ próba ewakuacyjna ✓ spotkania tematyczne z policją 	wychowawcy pedagog nauczyciele dyrekcja przedstawiciele policji, straży pożarnej pielęgniarka
2	Zachowania w sytuacjach	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapoznanie z zasadami właściwego reagowania w sytuacjach wypadkowych- 		

	wypadkowych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ znajomość numerów służb ratunkowych i porządkowych ✓ zapoznanie z regulaminem obowiązującym na terenie szkoły i na wycieczce 		
Przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków.				
Działania skierowane do uczniów				
Lp.	Zagadnienia objęte działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi	Zadania szczegółowe	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1.	Profilaktyka uniwersalna (adresowana do wszystkich uczniów)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ mobilizowanie uczniów do budowania pozytywnego obrazu siebie, poczucia własnej godności i wzmocnienia wiary w siebie ✓ budowanie dobrych relacji pomiędzy uczniami ✓ działania integracyjne zapobiegające stygmatyzacji i odrzuceniu ✓ wzmocnianie odporności uczniów poprzez uczenie radzenia sobie z emocjami, stresem, poszukiwania pomocy i udzielania jej rozwiązywania konfliktów, przewidywania 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zajęcia profilaktyczno-wychowawcze z pedagogiem ✓ spotkania tematyczne z pracownikiem policji ✓ współpraca z Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ✓ zajęcia z wychowawcą ✓ pogramy profilaktyczne ✓ udostępnienie adresów i telefonów instytucji zajmujących się problematyką uzależnień ✓ broszury, ulotki ✓ indywidualne rozmowy ✓ konkursy plastyczne z zakresu profilaktyki ✓ telefon zaufania ✓ zawody sportowe ✓ zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów ✓ pomoc koleżeńska ✓ zajęcia dodatkowe, SKS 	pedagog szkolny wychowawcy nauczyciele specjaliści ds. uzależnień przedstawiciele policji

		<p>konsekwencji własnych działań</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ podnoszenie samooceny uczniów poprzez dostarczenie okazji do rozwijania zainteresowań ✓ wzmacnianie więzi ze szkołą poprzez angażowanie uczniów w szkolne projekty i wydarzenia ✓ wdrażanie do aktywnego korzystania z alternatywnych form spędzania czasu wolnego ✓ zapoznanie uczniów z zagrożeniami jakimi są narkotyki oraz tzw. „dopalacze”, z problemem alkoholizmu, nikotynizmu ✓ dostarczenie uczniom wiedzy na temat stereotypów i mechanizmów uzależnienia ✓ ćwiczenie umiejętności asertywnego odmawiania ✓ wykształcenie u uczniów prawidłowych postaw wobec nałogów oraz zdobycie zdolności samodzielnego dokonywania wyboru właściwych zachowań ✓ dostarczenie wiadomości o pozytywnych aspektach zdrowego życia-zdrowy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapobieganie HIV/AIDS ✓ akcje specjalne, m.in. Światowy Dzień Zdrowia, Światowy Dzień bez Tytoniu, itp. 	
--	--	---	--	--

2.	<p>Profilaktyka selektywna adresowana do grup zwiększonego ryzyka (uczniowie z problemami zdrowotnymi, ekonomicznymi, rodzinnymi, z trudnościami w nauce i zachowaniu, źle adaptujący się)</p>	<p>człowiek to wolny człowiek</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zbieranie informacji o potrzebach i trudnościach uczniów, ✓ pomoc w nauce, ✓ udzielanie wsparcia i budowanie motywacji, indywidualizacja nauczania, ✓ włączanie w grupę rówieśniczą 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia na temat poczucia własnej wartości - zajęcia na temat skutków zażywania substancji uzależniających - grupa wsparcia - wolontariat - spotkania indywidualne - telefon zaufania <ul style="list-style-type: none"> - metoda interwencji, - uruchomienie procedur postępowania wobec ucznia - stała współpraca z rodzicami - kontraktowanie dziecka - udzielanie wsparcia i pomocy w rozwiązywaniu trudności - opieka pedagoga szkolnego - indywidualna diagnoza i ewentualnie podjęcie terapii - współpraca z poradniami 	<p>pedagog wychowawcy nauczyciele</p> <p>pedagog wychowawcy specjalistyczne poradnie instytucje</p>
<p>Działania skierowane do rodziców</p>				

Lp.	Poziomy profilaktyki	Zadania szczegółowe	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1.	Profilaktyka uniwersalna (adresowana do wszystkich rodziców)	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie wiedzy w zakresie potrzeb rozwojowych dzieci, bezpieczeństwa oraz umiejętności wychowawczych - konsekwentne reagowanie rodziców na wszelkie przejawy zagrożeń dzieci - wzmacnianie więzi ze szkołą poprzez angażowanie w szkolne projekty i wydarzenia - promowanie wartości rodzinnych 	<ul style="list-style-type: none"> - konsultacje, porady - spotkania indywidualne - materiały informacyjne - spotkania tematyczne ze specjalistami - ulotki, plakaty - strona internetowa szkoły - rodzinny festyn - piknik rodzinny - uroczystości szkolne 	wychowawcy, pedagog, zaproszeni specjaliści dyrektor szkoły, przedstawiciele instytucji
2.	Profilaktyka selektywna - adresowana do grup zwiększonego ryzyka (rodzice uczniów z: problemami ekonomicznymi, rodzinnymi, z trudnościami w nauce i zachowaniu, źle adoptujący się)	<ul style="list-style-type: none"> - zacieśnianie współpracy z rodzicami - zbieranie informacji o potrzebach i trudnościach rodzin, - pomoc w rozwijaniu kompetencji wychowawczych, 	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania mediacyjne - udzielanie wsparcia i pomocy terapeutycznej - zajęcia rozwijające umiejętności psychologiczne i społeczne - udział w akcjach charytatywnych 	wychowawcy, pedagog, zaproszeni specjaliści dyrektor szkoły,
3.	Profilaktyka	- stała współpraca z rodzicami	- wspólne opracowanie strategii pomocy dla ucznia	pedagog

	wskazująca- adresowana dla rodziców uczniów z grupy wysokiego ryzyka, eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi	- stała dyskretna obserwacja prowadzona przez pracowników szkoły - kierowanie do specjalistów w środowisku lokalnymi i stała współpraca z nimi - nakłanianie rodziców do skorzystania ze specjalistycznej pomocy, w tym terapeutycznej	- opieka pedagoga szkolnego - udzielanie wsparcia i pomocy w rozwiązywaniu trudności - edukacja prawna - przeprowadzenie indywidualnej diagnozy i terapii - treningi umiejętności wychowawczych - przekazanie informacji o formach pomocy realizowanych przez różne instytucje	wychowawcy specjalistyczne poradnie
Działania skierowane do nauczycieli i innych pracowników szkoły				
Lp.	Poziomy profilaktyki	Zadania szczegółowe	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1.	Profilaktyka uniwersalna (adresowana do wszystkich nauczycieli)	- kreowanie zdrowego wspierającego środowiska w szkole - dbanie o dobry klimat fizyczny i społeczny, w tym: budowanie dobrych relacji nauczycieli z uczniami i rodzicami oraz pomiędzy uczniami - kształtowanie umiejętności wychowawczych - konsekwentne reagowanie nauczycieli i innych pracowników szkoły na wszelkie przejawy zagrożeń dzieci	- szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne; szkoleniowe rady pedagogiczne - spotkania integracyjne - festyny - indywidualne konsultacje - spotkania tematyczne ze specjalistami	dyrektor szkoły zaproszeni specjaliści

2.	Profilaktyka selektywna - adresowana do grup zwiększonego ryzyka (uczniowie z problemami ekonomicznymi, rodzinnym, z trudnościami w nauce i zachowaniu, źle adoptujący się)	- zacieśnianie współpracy z rodzicami - kształtowanie umiejętności wychowawczych	- szkolenia na temat profilaktyki zachowań ryzykownych - programy rozwijające umiejętności psychologiczne i społeczne	zaproszeni specjaliści
3.	Profilaktyka wskazująca - adresowana dla rodziców uczniów z grupy wysokiego ryzyka, eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi	- stała współpraca z rodzicami - umocnienie umiejętności współpracy z rodzicem i uczniem, skutecznej komunikacji i pomocy	- szkolenia	

VII. Ewaluacja i monitoring.

Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec roku szkolnego.

Informacje potrzebne do ewaluacji zbierane będą w różny sposób:

- analiza dokumentów klasowych

- obserwacja i ocena zachowania
- analiza wytworów pracy,
- obserwacja zachowań – zeszyty uwag o uczniach,
- sondaże diagnostyczne (ankiety),
- obserwacja dokonań uczniów,
- wywiad.

Ewaluacja *Programu Wychowawczo – profilaktycznego* będzie podstawą do opracowania programu w przyszłym roku szkolnym.

Opracował zespół w składzie: Dorota Zalewska, Aldona Świtoń, Iwona Kamińska, Grażyna Szklarzewska, Dorota Czaplicka, ks. Marcin Czapski.